

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2020, declarat de inculpatul

Vițalari Gheorghe xxxxx.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>22.10.2019 – 26.12.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>17.01.2020 – 04.03.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>18.08.2020 – 04.11.2020.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 26 decembrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, Vițalari Gheorghe a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 30.000 lei, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Vițalari G., la 16.03.2019, aproximativ orele 12:00, conducând autocamionul "Mercedes Sprinter 313", n/î XXXXX, se deplasa pe str. Petricani din direcția str. M. Viteazul spre str. Calea Orheiului, mun. Chișinău. În timpul deplasării, conducătorul auto, ajungând în regiunea trecerii dirijate pentru pietoni amplasată pe str. Petricani 1, nu a ținut permanent cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei și a modalității de conducere a vehiculului, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a stopat

autocamionul la culoarea roșie a semaforului, a continuat deplasarea, prin ce a ignorat cerințele pct. 45 (1) și (2) a Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin HG nr. 357 din 13.05.2009 care indică că, ”conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, condițiile rutiere, situația rutieră. Iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, apropiindu-se nemijlocit de trecerea dirijată pentru pietoni, nu a manifestat prudență și nu a permis finalizarea traversării carosabilului la culoarea verde a semaforului pentru pietoni, nu a manifestat prudență și nu a permis finalizarea traversării carosabilului de către pietonul care deja se afla angajat în traversarea carosabilului la culoarea verde a semaforului pentru pietoni, care parcursese mai mult de jumătate din distanța părții carosabile, prin ce a ignorat pct. 20 (1) al Regulamentului circulației rutiere care prevede că: „semnalul de culoare roșie interzice trecerea. La semnalul roșu al semaforului (cu excepția celui reversibil) vehiculele vor fi oprite înaintea liniei de oprire (marcajul 1.12), înaintea indicatorului 5.73 sau înaintea trecerii marcate pentru pietoni, iar în lipsa acestora - imediat înaintea semaforului”, și ca urmare a comis tamponarea pietonului Kurilov Egor, care se afla angajat în traversarea părții carosabilului de la dreapta spre stânga relativ deplasării automobilului, la trecerea dirijată pentru pietoni semnalizată prin marcajul rutier 1.14.1 al Regulamentului circulației rutiere.

În rezultat, pietonului Kurilov E., potrivit raportului de expertiza judiciară nr. 201902D1127 din 31.05.2019, i-a fost cauzată o traumă cranio-cerebrală manifestată prin fractura osului frontal cu afectarea integrității peretelui anterior și posterior al sinusului frontal și trecerea pe peretele superior al orbitei stângi, hemosinus frontal, maxilar stâng, sfenoidal stâng și celulele etmoidale, contuzie cerebrală, plagă contuză în regiunea buzei superioare, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, ceea ce prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică drept vătămare corporală gravă.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

La fel, instanța a concluzionat că vinovăția inculpatului este dovedită integral prin probele administrate și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 16, 75 Cod penal, că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, se căiește sincer de cele comise, a conștientizat caracterul ilegal al acțiunilor sale, are la întreținere 2 copii minori, este unicul întreținător al familiei, a acordat primul ajutor părții vătămate, ulterior a mers la spital și a acordat ajutor pe tot parcursul tratamentului, a achitat prejudiciul cauzat, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, concluzionând că reeducarea și corectarea

lui este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse mai blânde, în baza prevederilor art. 79 Cod penal, sub formă de amendă, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Natalia Ciobanu, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri conform prevederilor art. 364¹ și 79 Cod penal, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 246 alin. (3) lit. a) Cod penal la amendă în mărime de 2000 unități convenționale, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Apelanta a invocat că, la stabilirea pedepsei, instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, ce a fost soldată cu o consecință gravă - cauzarea părții vătămate a unei vătămări grave a integrității corporale. Astfel, comportamentul inculpatului a denotat neatenția acestuia în timp ce se afla în trafic, expunându-i la un pericol și pe ceilalți participanți la trafic.

Prin urmare, instanța a dat dovadă de o clemență deosebită, în împrejurările în care cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, i-a stabilit inculpatului pedeapsa amenzii din limitele minime ale acesteia, în mărime de 600 unități convenționale. Or, potrivit prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale.

3.1. A declarat apel și avocatul Igor Dorfman, în numele inculpatului, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă pedeapsa anulării dreptului de a conduce mijloace de transport.

Apelantul a invocat că, dacă inculpatul nu va fi privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, va putea acumula suma necesară pentru achitarea amenzii și își va putea întreține în continuare familia, reieșind din îndeletnicirea sa profesională, el fiind un conducător auto.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2020, pronunțată integral pe **06 aprilie 2020**, apelul avocatului a fost respins, ca nefondat.

A fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Vițalari Gheorghe, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 3 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat pentru un termen de probațiune de 2 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, la individualizarea pedepsei instanța de fond a pus accent pe personalitatea persoanei vinovate, fără a învedera și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, sancțiunea art. 264 alin. (3) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În conformitate cu prevederile art. 76, 77 Cod penal, circumstanțe ce atenuează sau agravează răspunderea penală nu au fost identificate, inculpatul anterior nu a fost condamnat, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a recuperat prejudiciul

cauzat, partea vătămată neavând pretenții de ordin material sau moral, s-a căit sincer de cele comise, are la întreținere doi copii minori și este unicul întreținător al familiei, toate acestea împrejurări fiind suficiente pentru a-i fi aplicate prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal.

5. La **07 august 2020**, inculpatul a declarat recurs ordinar, solicitând repunerea în termen a recursului și casarea hotărârilor adoptate în partea pedepsei sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Recurentul a invocat că, instanța de apel, a dat o apreciere incorectă circumstanțelor cauzei în latura pedepsei aplicate.

Cererea de recurs a depus-o cu depășirea termenului de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, care a avut loc la 01 aprilie 2020, în lipsa lui, din motivul declarării stării de urgență, în baza Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, pentru perioada 17 martie 2020 - 15 mai 2020.

În baza Dispoziției nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (pct. 5 al anexeii), termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele penale ... se întrerup, urmând ca de la data încetării stării de urgență să înceapă să curgă un nou termen, de aceeași durată, astfel, la prezenta cauză penală, termenul a început să curgă de la 15 mai 2020, urmând să expire la 14 iunie 2020.

A făcut cunostință cu decizia Curții de Apel Chișinău abia la 03 august 2020, la solicitarea sa, primind o copie contra semnătură în cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Motivele menționate permit repunerea în termen a recursului ordinar începând cu 03 august 2020, pe o durată de 30 zile.

Mai mult, după examinarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, nu a avut încheiat un contract de asistență juridică pentru Curtea Supremă de Justiție cu careva avocat.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, conform procesului verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat decizia motivată la **06 aprilie 2020**, fiind expediată copia hotărârii motivate în aceeași zi inculpatului, avocatului și părții vătămate (*f.d. 193*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 06 aprilie 2020.

Totodată, în temeiul Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 și a Dispoziției nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenul de atac de 30 zile a început să curgă din 17 mai 2020 și a expirat pe 16 iunie 2020.

Însă, recursul ordinar a fost depus și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 07 august 2020, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 208-213, pct. 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Deci, solicitarea recurentului privind repunerea în termen a recursului ordinar, nu are nici un suport legal.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce este declarat peste termen, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Vițalari Gheorghe xxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2020, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 27 noiembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

